

Representantforslag 67 S

(2011–2012)

fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen,
Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen, Jørund Rytman og Harald T. Nesvik

Dokument 8:67 S (2011–2012)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ketil Solvik-Olsen, Christian Tybring-Gjedde, Kenneth Svendsen, Jørund Rytman og Harald T. Nesvik om inntektspolitisk samarbeid gjennom statlig deltakelse i lønnsoppgjøret

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge har en åpen økonomi, og en eksportrettet sektor er avhengig av den økonomiske utviklingen hos Norges handelspartnere. Den vedvarende negative økonomiske utviklingen i EU, som er Norges viktigste marked, kan ramme konkurranseutsatt virksomhet hardt. Norsk industri påpeker i sin nye konjunkturrapport for 2012 at omfattende innstramminger i mange europeiske land vil begrense utviklingsmulighetene for norsk industri. Norge kan oppleve både redusert etterspørsel etter norske varer og endring i konkurranseevnen på produksjonssiden.

Lønnsnivået i Norge har økt betydelig de siste årene. Isolert sett er det positivt, fordi det øker folks velstand. Samtidig medfører kostnadene ved økte bruttolønninger en forverring av konkurranseevnen fordi man må øke prisene for å dekke inn kostnadene, alternativt at lønnsomheten svekkes.

Norge har over lengre tid hatt en kostnadsutvikling for eksportvirksomhetene som langt overskrider utviklingen hos handelspartnerne. I denne situasjonen, med en anstrengt internasjonal økonomi, mener forslagsstillerne det er viktig at myndighetene bidrar til at årets lønnsoppgjør ikke ytterligere forverrer kostnadsbildet.

Situasjonsbeskrivelse

Utgangspunktet for det nasjonale lønnsoppgjøret dreier seg i stor grad om å sikre alle grupper en viss kjøpekraftsutvikling basert på en vurdering av det konkurranseutsatte næringslivs konkurranseevne. Sentrale elementer som inngår i Det tekniske beregningsutvalgets grunnlagsvurderinger, er forventet prisutvikling og gjeldene skattesatser som sier noe om hvor stort et bruttotillegg må være for å sikre ønsket kjøpekraftsutvikling.

Ifølge rapporten fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2011, fremkommer det at time-lønnskostnadene i norsk industri er om lag 50 pst. høyere enn hva som er gjennomsnitt etfor våre handelspartnere i EU. Det fremkommer også at den kostnadsmessige konkurranseevnen i industrien anslås å ha svekket seg med i gjennomsnitt 2,8 pst. pr. år de siste ti årene.

Forslagsstillerne mener staten bør ta en mer aktiv rolle i vårens lønnsoppgjør for å motvirke at konkurranseevnen svekkes ytterligere. Et slikt myndighetsbidrag kan være å redusere skatte- og avgiftsnivået slik at behovet for store bruttolønnsøkninger blir mindre. Dette vil sikre arbeidstakere en god kjøpekraftsutvikling uten at kostnadsbildet for virksomhetene øker tilsvarende. Konkurranseutsatt næringsliv vil ikke tape så mye konkurransekraft som et tradisjonelt lønnsoppgjør kan medføre.

Den norske stats egen økonomi er blant verdens beste med overskudd på statsbudsjettet og en stor sparekapital. Statens finansielle mulighet til å dempe bruttolønnskravene ved å tilby avgiftsnedsettelse og skattelettelse som alternativ er derfor stor. Få andre land har en tilsvarende mulighet til å sikre kjøpekraften hos befolkningen ved skatte- og avgiftslettelse.

Forslagsstillerne har merket seg at regjeringen i statsbudsjettet for 2012 anslo lønnsveksten til 4 pst.

Dette anslaget er langt høyere enn hva partene i lønnsoppgjøret anser som ønskelig i lys av den økonomiske situasjonen i mange andre land.

Når det gjelder kostnadene ved en slik skatte- og avgiftslettelse, må det tas med i regnestykket at staten må dekke kostnadene ved økt bruttolønn og arbeidsgiveravgift for ansatte i stat og kommuner ved tradisjonelle lønnsoppgjør. Det innebærer at her kan det motregnes i forhold til skatte- og avgiftslettelsene.

Konklusjon

Med den vanskelige situasjonen for eksporttettet virksomhet burde fagorganisasjonen i privat sektor, etter forslagsstillernes mening, kreve skatte- og avgiftslettelse av staten for å sikre kjøpekraftsutvikling fremfor økte bruttolønninger fra egen arbeidsplass. Et tradisjonelt lønnsoppgjør, hvor kostnadene veltes over på prisene, vil skape ytterligere utfordringer når

utsiktene for eksportmarkedet er dystre. En solid kjøpekraftsutvikling kan allikevel sikres uten å svekke konkurranseutsatte bedrifter dersom staten velger å sette ned skattene og redusere avgiftene for befolkningen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen aktivt medvirke i forbindelse med vårens lønnsoppgjør ved å tilby skatte- og avgiftslettelse som grunnlag for en lønnsoppgjørsavtale som sikrer kjøpekraftsutvikling for alle og eksportbedrifters konkurranseevne.

29. februar 2012